

מ"ת 2984/02/12 - פואד אבו מנה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

מ"ת 2984-02-12 מדינת ישראל נ' דלו(עציר) ואח'

בפני	כבוד השופט ציון קאפח
המבקש	פואד אבו מנה (עציר)- על-ידי ב"כ עו"ד שמשון וייס
נגד	מדינת ישראל-
המשיבה	על-ידי ב"כ עו"ד ענת בן זאב

החלטה

בקשה לעיון חוזר.

נגד המבקש הוגש כתב אישום מתוקן המייחס לו ולנאשם 1- תופיק דלו- עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע ורצח, עבירות לפי הסעיפים 499(א) ו-300(א) (2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

כן מיוחסת לנאשם 3- טלאל אבו מנה- עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע וסיוע לאחר מעשה, עבירות לפי הסעיפים 499(א) ו-260(א) יחד עם סעיף 261(1) לחוק.

לנסיבות נדרשתי בהרחבה בהחלטה לראיות מיום 5.3.2012. עיקרם של דברים:

המבקש הוא שביצע בפועל, לכאורה, את הדקירות, אשר הביאו למותו של המנוח.

הבקשה הינה לעיון חוזר במעצרו של המבקש.

אתחיל מאחרית. ביום 21.5.15, במסגרת בש"פ 2935/15 ובש"פ 3063/15, הורתה כבוד הש' ברק- ארז על החזרת הדין לבית משפט זה לשם בחינת חלופת מעצר. בהחלטתה היא הבהירה כדלקמן:

"אני מבקשת להדגיש כי אין בקביעה זו כדי לכוון לתוצאה שאליה צריך בית המשפט המחוזי להגיע. במסגרת בחינת החלופות יש לבחון את כלל נסיבות המקרה ובכללן את המסוכנות הנשקפת מהעוררים, את החשש להימלטות מן הדין...אשר אף גובר בשלב זה של המשפט, וכן את האינטרס הציבורי. בהקשר זה, יש לתת את הדעת גם לנסיבות האופפות את הרצח. סופה הטרגי של הפרשה הוא פצע מדמם בנפשה של הקהילה

האורתודוקסית ביפו. ברי כי ככל שתימצא חלופת מעצר בעניינם של העוררים, ואינני קובעת כי תימצא כזו, עליה להיות הדוקה מאוד".

בדיון אשר נערך בפניי חברתי כבוד הש' שריזלי ביום 27.5.15, היא הורתה על קבלת תסקיר מעצר "שיתייחס למסוכנותם של המשיבים, נסיבותיהם האישיות ואפשרות השחרור לחלופת מעצר".

תסקיר המעצר מיום 9.6.15, אינו ממליץ על שחרור המבקש לחלופת מעצר. התסקיר סוקר את נסיבותיו האישיות ומציין כי לחובתו הרשעה קודמת משנת 2009 בגין ביצוע עבירות תקיפת שוטר והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית.

עוד מפנה קצינת המבחן הנכבדה לעובדות הבאות:

1. המבקש אינו מגלה מצוקה או כעס סביב מעצרו והימשכות ההליך.
 2. המבקש נמצא בקשר עם עו"ס האגף ומביע מוטיבציה להשתלב בכל מסגרת שיקומים.
 3. המבקש אינו מבטא רצון לבדיקה של אחריותו למצבו כיום.
 4. המבקש חוזר ומדגיש את חפותו.
 5. בני משפחת המנוח הביאו לידיעת שירות המבחן כי טרם האירוע וכיום הם חווים איומים מצד המעורבים בפרשה ומקרוביהם. האלמנה, הבת והאח שינו את שגרת חייהם והם נמנעים מלהגיע למקומות בהם עלולים לפגוש את משפחות הנאשמים, הן ביפו והן מחוצה לה, כולל אולם בית המשפט. המשפחה חווה מצוקה מתמשכת לפי שהסכסוך טרם נפתר וממשיך להוות גורם מסוכן עבורם.
 6. בפרמטרים שנבדקו נמצא כי נשקפת מצד המבקש, רמת סיכון להישנות התנהגות אלימה בעתיד, ברמה בינונית, ובמידה ותבוצע עבירת אלימות, חומרתה תהיה בינונית.
 7. מקום החלופה המוצע הינו בבית חנינא בירושלים. אין היכרות מוקדמת בין המפקחים המוצעים ולפיכך עלול להתעורר קושי סביב המחויבות והאחריות הנדרשת מהם לאורך זמן. קצינת המבחן התרשמה כמו כן כי הגם שהמפקחים המוצעים הינם שומרי חוק, לא יעלה בידם לבצע תפקידם כיאות, לפי שהם שוללים סכסוך וסיכון להמשך האירועים האלימים. הם ניסו לשכנע את קצינת המבחן כי קיימת רגיעה בין משפחת המבקש לבין משפחת המנוח.
- משכך, המפקחים יתקשו לקיים פיקוח אפקטיבי ומשמעותי ולהיערך מול מצבי סיכון אפשריים.

בדיון שנערך בפניי ביום 11.6.15, תקף הסנגור את התסקיר, לרבות הקביעות העובדתיות והמשתמע מהן.

ב"כ המשיבה, טענה כי יש לאמץ את המלצות התסקיר.

דין

1. ראש וראשון לכל יש להידרש להחלטת כבוד השופטת ברק-ארז, ולמשמעותה. בעוד ב"כ המבקש טוען כי מדובר בהחלטה אופרטיבית שמשמעותה שחרור המבקש, סבורה ב"כ המאשימה כי לא כך הם פני הדברים.

עיינתי בהחלטת כבוד הש' ברק-ארז. המובאה המוזכרת לעיל מדברת בעד עצמה, כאשר היא חוזרת ומציינת כי היא אינה מכוונת לתוצאה כלשהי וכי על בית המשפט להידרש לתמונה בכללותה.

למעלה מן הדרוש, יש להשוות להחלטה אחרת של בית המשפט העליון מפי כבוד הש' המנוח א' א' לוי ז"ל, במסגרת בש"פ 22/07, שם קבע, באופן מפורש, כהאי ליסנא:

"חרף האמור לעיל, ישוחררו המשיבים ממעצרם לאחר שיציעו חלופה שתיבחן על ידי שירות המבחן ותימצא על ידי בית המשפט המחוזי ראויה והולמת". (ההדגשה אינה במקור - צ.ק.).

2. המסוכנות:

כאמור לעיל, המבקש הוא המבצע בפועל של הרצח. הוא שנעץ את הסכין בגופו של המנוח. התשתית הראייתית הלכאורית לא נפגמה כהוא זה במהלך שמיעת הראיות.

הלכה היא כי רק במקרים חריגים תידון חלופת מעצר בחמורה שבעבירות.

בחינה כזו נערכה. בהקשר זה ראוי להביא את דברי כבוד השופטת ארבל במסגרת בש"פ 4054/13 **גפן פטר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, מיום 17.6.113):

"אכן, כפי שבית משפט זה ציין לא אחת, רק במקרים נדירים ביותר ויוצאי דופן, ניתן יהיה להסתפק בחלופה למעצרו של מי שמואשם בעבירה של רצח בכוונה תחילה שהיא כאמור מהחמורה שבעבירות. אדם שאינו נרתע מלפגוע בחיי אדם קשה להפריך את חזקת המסוכנות הטבועה בו, וקשה לתת בו אמון שיקיים את תנאי השחרור. אדם כזה גם יודע שהוא עשוי לכלות את ימיו בכלא, ומשכך ספק אם יירתע ממעשה גם לא חוקי כדי לשבש ראיות או להימלט מאימת הדין. (ר' בש"פ 2646/97 הנ"ל בע"מ 527).

השאלה כיצד להפיג חששות אלה? באותם מקרים חריגים ונדירים כאשר אנו מבקשים לבחון אם אכן הנאשם שאנו דנים בו אינו בא בגדרם, ראוי בהחלט להיעזר בשרות המבחן שיפרוש בפני בית המשפט הדן בעניין את תמונת המצב לגבי הנאשם משפחתו כמו גם ייבחן את החלופות המוצעות ובית המשפט שבפניו מכלול הנתונים יוכל להחליט אם אכן המקרה שבפניו על אף היותו חריג ונדיר, ראוי ו"ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור בערובה ותנאי שחרור שפגיעתם בחרותו של הנאשם פחותה". (ראו בהקשר בש"פ 5353/07 מאור כהן נגד מדינת ישראל (2007)

(פורסם בנבו) ר' פסקאות ו(3) - ו(5) והאסמכתאות שם; וכן ראו בש"פ 355/13 פלוני נגד בית הדין הרבני האזורי בתל אביב ואח' ([פורסם בנבו], 26.5.13)).
בעניינו, על בית המשפט לתת דעתו לשאלת המסוכנות החשש לשיבוש והימלטות מאימת הדין אל מול האישום החמור והעונש הקבוע בצדו. זאת יעשה לאחר קבלת תסקירי שירות המבחן שיפרוש בפניו את תמונת המצב בכללותה וייתן דעתו לחלופות המוצעות אל מול הכחשתו הגורפת של העורר. החלופה אם אכן תושג צריכה להיות מוצקה, הרמטית ושאלת האמון צריכה להבחן לעומק אל מול השאלות שהועלו ובטרם החלטת שחרור לחלופה אם בכלל".

3. התסקיר:

קצינת המבחן, כמפורט לעיל, אינה ממליצה על שחרור המבקש. לטעמי, התסקיר מושתת על נדבכים מוצקים. במקום זה יש להדגיש כי בניגוד לתמונת הרגיעה המוצגת על ידי משפחת המבקש, עולה תמונה שונה בתכלית מהתסקיר. משפחת המנוח מפוחדת ומאוימת. הסכסוך נותר כגחלים לוחשות וכ"פצע מדמם", כהגדרת כבוד השופט ברק-ארז.

הנה כי כן, המפקחים המוצעים לא אמרו אמת לקצינת המבחן כאשר ניסו להציג פסאדה שקטה ושלווה.

לכך יש להוסיף את מקום החלופה המוצע בבית חנינא. לא ניתן להתקין במקום פיקוח אלקטרוני. כמו כן, בשל המיקום הרגיש, כל טיפול משטרתי יחייב ליווי ויימשך מספר שעות. ראה לעניין זה דברי כבוד הש' רובינשטיין בבש"פ 6779/09 סאמר אדריס נ' מ"י.

עוד נאמר בהחלטה זו כי "אף שאין בית המשפט כבול להמלצות שירות המבחן, סטייה מהמלצה שלילית מצריכה נימוקים כבדי משקל".

4. ב"כ משפחת המנוח, עו"ד אלדר, פנתה בכתב אל ב"כ המאשימה ביום 12.4.15. היא מציינת במכתבה כי שינוי בתנאי המעצר של הנאשמים ברצח הנורא שבוצע ביום החשוב ביותר לקהילה הנוצרית וכנגד מנהיגה "יכול לגרום לסערת רוחות ורגשות ולאי שקט בקרב הקהילה האורתודוקסית ביפו ואף לסכן את בני משפחתו של הנרצח".

בנקודה זו ראוי להוסיף את דבריי כבוד השופט שהם במסגרת בש"פ 2833/14 טלאל אבו מנה נ' מ"י, מיום 2.7.14, כי הסכסוך בנוגע לדירה טרם נפתר.

5. ההליך בתיק העיקרי עומד בפני סיום. ישיבת ההוכחות האחרונה נקבעה ליום 19.7.15. בנסיבות הללו ברי וברור כי החשש מהימלטות, גובר ממי שצפוי למאסר עולם, אם יורשע. ראה אף החלטת כבוד השופט דנציגר במסגרת בש"פ 1724/15.

סוף דבר, על יסוד כל האמור לעיל, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ח סיוון תשע"ה, 15 יוני 2015, במעמד הצדדים.